ఓ స్ఫూర్తి కథ

- ఇ.టి. రామారావు

ఉదయం పోస్టులో వచ్చిన ఉత్తరం చదివినప్పటి నుంచి విమల మనసు అస్థిమితంగా తయారయింది. ఆఫీసు పని మీద కూడా మనసు లగ్నం చేయలేక మధ్యాహ్నం వరకు ఎలాగో గడిపింది. లంచ్ అవర్లో ఆ ఉత్తరం మళ్లీ చదవసాగింది.

"అక్కా!

కొద్ది రోజులుగా నాన్న గారి ఆరోగ్యం బావుండటంలేదు. ఒకటే దగ్గు, ఆయాసం! రాత్రిళ్లు నిద్రపట్టక చాలా బాధపడుతూ ఉంటారు. డాక్టరు దగ్గరికి వెళ్లమంటే నవ్వి ఊరుకుంటారు. ఇలా కాదని మొన్నొక రోజు నేనే బలవంతంగా తీసుకెళ్లాను. ఎక్స్‌రే, ఇసిజి స్కానింగ్ లాంటి చాలా పరీక్షలు చేయించమన్నారు. ఆ టెస్టులకు, మందులకు దాదాపు వెయ్యి రూపాయలుపైగా అయ్యేట్లు ఉన్నాయి. అంత డబ్బు లేక అవన్నీ చేయించలేదు. కాని అవన్నీ చేయించి సరైన మందులు వాడితే తప్ప నాన్న గారి ఆరోగ్యం బాగుపడదని డాక్టరు చెప్పాడు. ఏం చేయాలో పాలుపోవటంలేదు. నాన్న గారి పెన్షన్ రావటానికి ఇంకా పదిహేను రోజులపైనే ఆగాలి. అయినా ఆ డబ్బు దీని కోసం ఖర్చు పెడితే నెలంతా ఎలా గడపాలి? ఏం తోచడంలేదక్కా! నీకు రాస్తానంటే వద్దన్నారు నాన్న. కాని రాయకుండా ఉండలేకపోతున్నాను. నీకు వీలైతే వెంటనే వెయ్యి రూపాయలు పంపగలవా? మరీ అంత ఇబ్బంది అయితే దీన్ని గురించి ఆలోచించకు. వీలైతే ఒకసారి వచ్చి నాన్నను చూసివెళ్లు.

పల్లవి ఎలా ఉంది? స్కూలుకి వెళుతోందనుకుంటాను. దానికి నా ముద్దులు తెలియచెయ్యి. నువ్వు వచ్చే పనైతే దాన్ని కూడా వెంటబెట్టుకురా! చూసి చాలా కాలమైంది. ఉంటానక్కా!

- రమ"

ఉత్తరం మడిచి బ్యాగ్‌లో పెట్టుకుంటూ భారంగా నిట్టూర్చింది విమల. తండ్రికి ఎలా ఉందోనన్న ఆలోచన ఆమె మనసుని తీవ్ర ఆందోళనకు గురి చేస్తూ ఉంది. వెంటనే వెళ్లి ఆయన్ని చూడాలని మనసు ఆరాటపడుతోంది.

విమలకు తండ్రి అంటే చాలా ఇష్టం! తల్లి చనిపోయే నాటికి తన వయసు పదహారేళ్లు. చెల్లెలు రమకి పన్నెండేళ్లు. తల్లిలేని లోటు తెలియకుండా తా.మిద్దరినీ ఎంతో అనురాగంతో పెంచి పెద్ద చేశారాయన. గవర్నమెంటు ఆఫీసులో అతి చిన్న ఉద్యోగి అయినా తనను డిగ్రీ వరకు చదివించాడు. తన పెళ్లి కోసం రిటైర్‌మెంట్ సమయాన వచ్చిన డబ్బంతా ఖర్చు చేయటమే కాకుండా పెన్షన్‌లో మూడో వంతు కూడా అమ్మివేశాడు. ఇప్పుడాయనకు ఏ ఐదారు వందలో పెన్షన్ వస్తుంది. దాంతో ఆయన, చెల్లెలు ఇద్దరూ గడపాలి. చెల్లెలి కాలేజీ ఫీజులు, పుస్తకాల ఖర్చు అన్నీ ఆ కొద్దిపాటి డబ్బులోనే సర్దుకోవాలి. ఇక రోగం వస్తే మందులకి, డాక్టరు ఫీజులకి ఎక్కడ నుంచి తేగలరు!

రెండేళ్ల నుంచీ తాను ఉద్యోగం చేస్తూ ఉంది. నెలకు దాదాపు రెండు వేలు సంపాదిస్తూ అంతా భర్త చేతిలో పెడుతూ ఉంది. తనకంటూ ఒక్క పయాపైసా దాచుకోలేదు. ఏది కొనాలన్నా ఏం చెయ్యాలన్నా అంతా ఆయనిష్టమే! తనకు స్వాతంత్ర్యంలేదు. జీతం రాగానే తీసుకెళ్లి ఆయన చేతిలో పెట్టాలి. బస్సు చార్జీలకి నెలకింత తన చేతికిస్తాడు.

ఇలాంటి సమయంలోనైనా తండ్రికి ఒక వెయ్యి రూపాయలు పంపకపోతే ఎలా? ఏనాడూ తనని ఒక్క రూపాయి అడగలేదు నాన్న, చెల్లెలు. ఇప్పుడు కూడా చెల్లెలు రాసిందంటే గత్యంతరంలేని పరిస్థితులే కారణం! సాయంత్రం ఇంటికెళ్లి భర్తతో ఈ విషయం చెప్పి వెయ్యి రూపాయలు అడిగి తీసుకొని నాన్న దగ్గరకు వెళ్లిరావాలి! అనుకుంటూ టైప్‌మిషన్ ముందుకు లాక్కొని పనిలో పడింది విమల!

*** *** ***

సాయంత్రం ఆఫీసు నుంచి ఇంటికొచ్చి పనిమనిషి స్వరాజ్యం ఇచ్చిన కాఫీ తాగి భర్త రాక కోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంది విమల. పల్లవి ఆటల నుంచి ఇంటికి రాగానే స్వరాజ్యం ఆ పాపకు స్నానం చేయించి బట్టలు మార్చింది. పుస్తకాలు తెచ్చుకుని తల్లి దగ్గర వచ్చి కూర్చుంది పల్లవి.

"అమ్మగారూ! అన్నం వండేసి వెళ్లమంటారా?" స్వరాజ్యం వంటింట్లో నుంచి కేకేసింది. విమల ఎప్పుడైనా హుషారుగా లేనప్పుడు రాత్రి వంట కూడా తనే చేసి వెళుతుంది స్వరాజ్యం. ఈ రోజు తను అంత హుషారుగా లేని విషయం అప్పుడే కనిపెట్టేసినట్లుంది ఈ పిల్ల! అనుకుంటూ "అలాగే కానియ్ రాజ్యం!" అని బదులిచ్చింది విమల చాలా నెమ్మదస్తురాలు, నమ్మకమైనది స్వరాజ్యం. మూడేళ్లుగా విమల వాళ్లింట్లో పనిచేస్తున్నది.

పల్లవి ఏవో ప్రశ్నలు అడుగుతున్నా అన్యమనస్కంగానే సమాధానాలు చెబుతూ ఉంది విమల.

ఏడు గంటలప్పుడు వచ్చాడు విమల భర్త చక్రపాణి.

"ఏమిటలా ఉన్నావు?" రాగానే భార్య ముఖం వంక చూసి అడిగాడు చక్రపాణి. అతని వెంట బెడ్‌రూంలోకి నడిచింది విమల.

"మా నాన్నకు ఒంట్లో బావుండటంలేదట. రమ ఉత్తరం రాసింది" అంటూ తన చేతిలో ఉత్తరాన్ని అతనికి అందించింది.

రెండు నిముషాలలో దాన్ని చదవటం పూర్తి చేసి తిరిగి భార్య చేతికి అందించి

ద్రన్ను మార్చుకొని మంచం మీద వాలిపో యాడు చక్రపాణి.

భర్త ఏమీ మాట్లాడకపోవటం చూసి బాధపడింది విమల.

"ఏమీ మాట్లాడరేం?" అంటూ అతని వక్కనే కూర్చుంటూ.

"మాట్లాడటానికేముంది? శెలవు చూసుకొని వెళ్లిరా!" అన్నాడు.

"అది నరే! వాళ్లు డబ్బుకి బాగా ఇబ్బందివడుతున్నారు. మనం కొంత వంపిస్తే బావుంటుందేమో!" అన్నది మెల్లిగా.

ఏదో వినకూడని మాట విన్నట్లుగా ముఖం పెట్టాడు చక్రపాణి.

"మన దగ్గర అంత డబ్బు ఎక్కడుంది ఇప్పుడు?" అన్నాడు చివరికి.

చివుక్కుమంది విమల మనస్సు!

"అదేమిటండీ అలాగంటారు? వెయ్యి రూపాయలు నంపాదించలేరా?" అన్నది అతికష్టంగా.

"అంటే అప్పు చేయమంటావా?" భార్య వంక తీక్షణంగా చూస్తూ అడిగాడు చక్రపాణి.

అతడంత కఠినంగా అడిగేసరికి భయపడింది విమల. ఇంకేమీ మాట్లాడాలనిపించలేదు. కాని అక్కడ తండ్రి పరిస్థితి గుర్తుకు రాగానే ఆ భయాన్ని వెనక్కినెట్టింది ఆమె మనసు.

"జీతాలు రాగానే ఇస్తామని ఎవరి దగ్గరైనా చేబదులు తీసుకోండి. అది మీకు ఇష్టం లేకుంటే నా గాజులో, పావ గొలుసో కుదువపెట్టి తీసుకుందాం. జీతాలు రాగానే విడిపించుకుందాం!" తనకు తోచిన నలహా చెప్పింది విమల.

భార్య మాటలకు మండిపడ్డాడు చక్రపాణి.

"తెలివితేటలు బాగానే ఉన్నాయి. వంటి మీద నగలు కుదువపెడతావా? బుద్ధిలేకపోతే నరి. మా ఇంటా వంటా లేదు ఆ అలవాటు. నోర్మూసుకుని కూర్చో!" అన్నాడు కర్కశంగా.

కళ్లనీళ్ల పర్యంతం అయింది విమలకు.

మళ్లీ చక్రపాణి అన్నాడు.

"వయసొచ్చాక అనారోగ్యం నహజం. ప్రతి దానికీ ఇలా బెంబేలుపడితే ఎలా? వాళ్లే ఎలాగూ నర్దుకుంటారులే!" అన్నాడు అదే తన ఆఖరిమాట అన్నట్లు!

ఇక భర్తను బ్రతిమాలి ప్రయోజనం లేదనుకుంది విమల!

గ్రుడ్ల నీరు కుక్కుకుంటూ నిశ్శబ్దంగా గదిలో నుంచి వచ్చేసింది.

"అమ్మ గారూ! వంటయిపోయింది. వెళ్లమంటారా?" అంటూ ఎదురొచ్చింది న్వరాజ్యం. తన కంట నీరు వని మనిషి కళ్లబడటం ఇష్టంలేక ముఖం పక్కకు తిప్పుకుంటూ పైటకొంగుతో ముఖం తుడుచుకుంది విమల.

"ఏంటమ్మ గారూ బాధపడుతున్నారు?" విమల ముఖం వంక చూస్తూ అడిగింది న్వరాజ్యం.

"ఏం లేదు లేవే! నువ్వెళ్లు!" అంటూ వంటింట్లోకి నడిచింది. న్వరాజ్యం కూడా ఆమె వెనకే వంటింట్లోకి నడుస్తూ "అంత బాధపడుతూ ఏమీ లేదంటున్నారేమిటండీ! ఈ వనిమనిషికి ఏమిటి చెప్పేది అని అనుకుంటున్నారు కదూ?" అన్నది నిష్ఠూరంగా.

న్వరాజ్యం అంత ఆప్యాయంగా అడిగేనరికి చెప్పకుండా ఉండలేకపోయింది విమల. న్వరాజ్యాన్ని వనిమనిషిగా కంటే ఇంట్లో మనిషిగానే అభిమానిస్తుంది విమల. అందుకే ఏదీ దాచుకోలేక అంతా ఆమెతో చెప్పింది. అంతా విన్న తర్వాత న్వరాజ్యం " ఈ మగమహారాజులు ఇంతేనమ్మగారూ! పెళ్లాం పుట్టింటికి వది పైనలు సాయం చేయాలన్నా మనసు రాదు. ఒప్పుకోరు" అన్నది. కాసేపు అవీ ఇవీ మాట్లాడి వెళ్లిపోయింది న్వరాజ్యం.

ఆ రాత్రి చాలా సేపటి వరకు నిద్రకు నోచుకోలేదు విమల.

ఆలోచనలు ఆమె మనసుని జోరీగల్లా మునురుకొని అశాంతికి గురిచేస్తున్నాయి. తన తండ్రి ఆరోగ్యం కోనం కేవలం వెయ్యి రూపాయలు సాయం చెయ్యలేని తన అశక్తత గుర్తుకు తెచ్చుకుని కుములిపోసాగింది ఆమె మనసు. భర్తతో నమానంగా తనూ నెలకు రెండు వేలదాకా నంపాదిస్తుంది.

ఇన్నాళ్లూ ఆ డబ్బుని భర్త చేతిలో పెడుతూ వచ్చిందే తప్ప అతడు దాన్ని ఎలా ఖర్చు చేస్తున్నాడు అని ఏనాడూ అడగలేదు. ఇంటి నిర్వహణ భారం అంతా అతనిదే! తనకి, పాపకి ఏం కావలసి వచ్చినా, ఏం కొనాలన్నా అతడిని అడగాల్సిందే, అతడి అనుమతి తీసుకోవాల్సిందే! దాన్ని గురించి తను ఎప్పుడూ బాధపడలేదు. కాని ఈనాడు తండ్రికి అవనరం వచ్చిందని వెయ్యి రూపాయలు అడిగితే అతడంత కఠినంగా బదులివ్వటమే ఆమెకు తీరని ఆవేదన కలిగిస్తూ ఉంది.

"ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం లోపించటమే స్త్రీల దుస్థితికి కారణం!" అని పత్రికలలో రాస్తూ ఉంటారు. ఆర్థికంగా తాను ఏమాత్రం స్వాతంత్ర్యాన్ని అనుభవిస్తున్నది! డబ్బు నంపాదిస్తున్నదే తప్ప దాని మీద అధికారం తనకు లేదు. కేవలం భర్త దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడి బ్రతకవలసి వస్తున్నది. నంపాదించే ఆడదానిగా తన పరిస్థితే ఇలా ఉంటే ఏ నంపాదనా లేని స్త్రీలు ఇంకా ఎంతటి హీనస్థితిని అనుభవిస్తుంటారో!" అనుకుంటూ ఆ రాత్రంతా నిద్రలేమితో గడిపింది విమల!

*** *** ***

ఆశ చంపుకోలేని విమల మరునటి రోజు ఉదయం భర్త ఆఫీసుకి తయారవుతుండగా అతని దగ్గరకొచ్చింది.

"ఏమండీ! నిన్న నేను చెప్పిన విషయం మరొక్కసారి ఆలోచించండి" అన్నది దీనంగా.

"నువ్వింకా ఆ విషయం మర్చిపోలేదా? అయినా నిన్ననుకొని లాభం ఏమిటి? వాళ్లకుండాలి బుద్ధి! పెళ్లి చేసి ఆడపిల్లను బయటికిపంపించాక ఆమె దగ్గర నుంచి డబ్బు ఆశించటం ఏమిటి?" విసురుగా వెళ్లిపోయాడు చక్రపాణి.

జీవితంలో అంత బాధ ఎప్పుడూ అనుభవించలేదు విమల. గదిలోకి వెళ్లిమంచం మీద పడి వెక్కి వెక్కి ఏడ్వసాగింది.

అర్ధగంట తర్వాత ఆ గదిలోకి వచ్చింది న్వరాజ్యం!

"ఏంటమ్మగారూ! ఆఫీసుకి వెళ్లరా ఏమిటి? ఇంకా అలాగే ఉన్నారు?" అని అడిగింది.

"ఏమిటోనే రాజ్యం! మనసు బాగులేదు. వెళ్లాలనిపించటంలేదు" అంటూ లేచి కూర్చుంది విమల.

"మీ బాధ నేను అర్థం చేసుకోగలనమ్మగారూ! మీ నాన్న గారికి ఆరోగ్యం బాగులేదంటే సాయం చెయ్యలేకపోవటమే కదా మీ బాధకు కారణం! మీరు దిగులు చెందకండి. నా దగ్గర వెయ్యి రూపాయలు న్నాయి. ఇవిగో తీసుకోండి. మీ నాన్న గారికి పంపించండి. మీకు నర్దుబాటు అయినప్పుడే నాకు తిరిగివ్వండి" అంటూ బొడ్లో నుంచి డబ్బు కవరు తీసి విమల చేతుల్లో పెట్టింది న్వరాజ్యం.

విమల ఆశ్చర్యంగా చూసింది న్వరాజ్యం వైపు. కృతజ్ఞతతో విమల ముఖం నిండిపోయి ఉంది.

'న్వరాజ్యం! ఇంత డబ్బు నీకెక్కడిది?" మెల్లిగా గొంతు పెగల్చుకుని అడిగింది.

"మా పిల్లకి చెవులకు కమ్మలు చేయించాలని చాలా రోజులుగా అనుకుంటున్నానమ్మా! మీరిచ్చే జీతంలో నెలకు వది రూపాయలు లెక్కన చీటీ కడుతున్నానమ్మా! మొన్ననే ఆ చీటీ పూర్తయి డబ్బు ఇచ్చారు. నరేలే, మీ అవనరానికి పనికొస్తుంది కదా అని పట్టుకొచ్చానమ్మా! మీరు తిరిగిచ్చాకే మా పిల్లకి కమ్మలు చేయిస్తానండి!" అన్నది నవ్వుతూ న్వరాజ్యం.

విమల మననంతా న్వరాజ్యం పట్ల కృతజ్ఞతా భావంతో నిండిపోయింది.

"ఈ నంగతి మీ ఆయనకు తెలిస్తే ఏమన్నా అంటాడేమో...." అనుమానంగా అడిగింది విమల.

ఆ మాటలకు న్వరాజ్యం ఫకాలున నవ్వింది.

"మాటల్లో రాత్రి మీ విషయం ప్రస్తావనకు వచ్చినప్పుడు మా ఆయనే ఈ డబ్బు మీకివ్వమని నలహా ఇచ్చాడండీ! ఇలాంటి విషయాల్లో ఆడు ధర్మరాజేలెండి" ముసిముసిగా నవ్వుతూ ఆ తర్వాత మళ్లీ అన్నది.

"అయినా కాని ఇవ్వొద్దనటానికి ఆడికేం అధికారం ఉందిలెండి. నేను రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుని నంపాదించుకున్న డబ్బు ఇది. దాని మీద ఆ మాత్రం సాతంత్రం నాకులేదా?" అన్నది.

తల ఎత్తి న్వరాజ్యం కళ్లల్లోకి చూడలేకపోయింది విమల.

న్వరాజ్యం మాటలు ఆమె మనసుని సూటిగా తాకాయి.

మనసుని కమ్ముకున్న భయం పొరలు మెల్లమెల్లిగా తొలిగిపోతున్న ఫీలింగ్‌తో మనను తేలికగా అనిపించసాగింది.

న్వరాజ్యం చేతిలోని డబ్బు అందుకొని తన హ్యాండ్ బ్యాగ్‌లో పెట్టుకుంటూ "ఫస్టుకి జీతం రాగానే నీ డబ్బు ఇచ్చేస్తాను న్వరాజ్యం!" అన్నది విమల. ఆమె ముఖం ఏదో తెలీని కొత్త కాంతితో వెలిగిపోతూ ఉంది.

ఆఫీసుకి వెళ్లగానే ప్యూన్ చేతికి ఆ డబ్బిచ్చి చెల్లెలి అడ్రను కాగితంలో రాసి ఆ అడ్రనుకు మనియార్డరు చేయించింది.

విమల మనను ఎంతో తేలికగా ఉంది.

జీతం రాగానే వెయ్యి రూపాయలు న్వరాజ్యానికి ఇచ్చేసి మిగిలిన డబ్బు భర్త చేతిలో పెట్టగానే అతని ముఖంలో కనిపించే ఫీలింగ్ విమలకు ఇప్పుడు భయం కలిగించటంలేదు. ఆ నన్నివేశాన్ని ఎలా ఎదుర్కోవాలా అని మనసుని సిద్ధం చేయసాగింది. ★

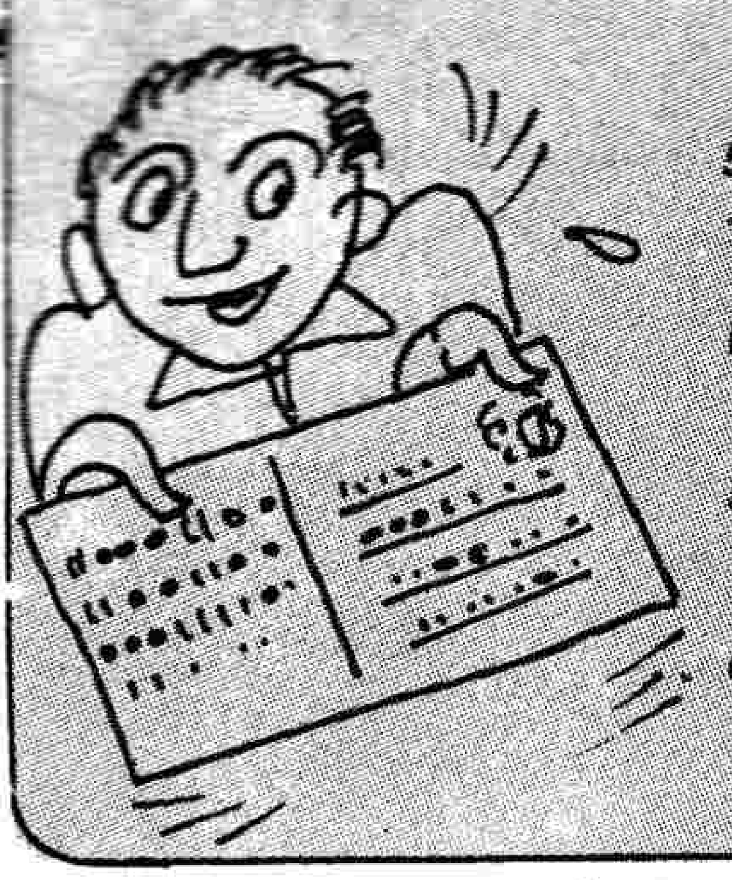

"డబ్బు నంపాదించటం ఎలా? వివరాలకు రూ 5/- విలువగల స్టాంపులు వంపండి!" అనే పేపర్ అడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్ చూచి జనం వేలంవెర్రిగా వివిధ పేర్లతో స్టాంపులు వంపారు.

ఓ వారం రోజుల పిదవ అందరికీ 15 పైనల కార్డుపై క్రింది విధంగా రిప్లై వచ్చింది.

"ముక్కూ మొహం తెలియని వారిపేర ఇలా డబ్బు వంపి దుబారా చెయ్యకండి!"

-కంకిపాటి ప్రభాకరరావు